

UČEBNÍ OSNOVY

Učební osnovy jsou zpracovány pro obory vzdělávání:

Gymnázium (79-41-K/81, osmiletý obor vzdělávání),
Gymnázium (79-41-K/61, šestiletý obor vzdělávání),
Gymnázium (79-41-K/41, čtyřletý obor vzdělávání).

Veškeré údaje, které se vztahují ke 3. ročníku osmiletého studia, platí pro 1. ročník šestiletého studia a údaje, které se vztahují ke 4. ročníku osmiletého studia, platí pro 2. ročník šestiletého studia. Proto obsah učebních osnov a plánů jsou totožné v 1. a 3., resp. 2. a 4. ročníku šestiletého a osmiletého studia.

Vyšší ročníky víceletého studia jsou chápány jako 1., 2., 3., 4. ročník vyššího stupně gymnázia a vztahují se na ně osnovy zpracované podle RVP G se čtyřletým vzdělávacím cyklem, viz tabulka.

	Nižší stupeň školy: RVP ZV			
Ročník	1.	2.	3.	4.
Osmileté studium	Prima	Sekunda	Tercie	Kvarta
Šestileté studium			Prima	Sekunda
	Vyšší stupeň gymnázia : RVP G			
Ročník	1.	2.	3.	4.
Osmileté studium	Kvinta	Sexta	Septima	Oktáva
Šestileté studium	Tercie	Kvarta	Kvinta	Sexta
Čtyřleté studium	První ročník	Druhý ročník	Třetí ročník	Čtvrtý ročník

Pokud vznikne v rámci zájmu žáků o jiné jazyky nebo nové volitelné předměty ve vyšších ročnících potřeba zpracování nových osnov, pak se stanou po vyhotovení dodatkem k tomuto dokumentu.

UČEBNÍ OSNOVY JEDNOTLIVÝCH VZDĚLÁVACÍCH OBLASTÍ pro nižší stupeň gymnázia:

- 4.1 VZDĚLÁVACÍ OBLAST – JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE**
 - 4.1.1 Český jazyk a literatura**
 - 4.1.2 Anglický jazyk**
 - 4.1.3.1 Další cizí jazyk – Německý jazyk**
 - 4.1.3.2 Další cizí jazyk – Ruský jazyk**
 - 4.1.4 Evropská studia**
 - 4.1.5 Science**

4.1 VZDĚLÁVACÍ OBLAST – JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE

4.1.1 Český jazyk a literatura

Ročník	1.	2.	3.	4.
Hodinová dotace Český jazyk a literatura	4	4	4	4

Obsah vzdělávací oblasti je realizován ve vyučovacích předmětech – český jazyk a literatura, anglický jazyk, německý jazyk, evropská studia a science. Tyto vyučovací předměty mají žáky vybavit nejen jazykovými dovednostmi, ale i schopnostmi komunikovat, sdělovat myšlenky a pocity, být prostředkem myšlení, a tak vytvořit základ pro ostatní předměty a stát se prostředkem dalšího vzdělávání.

Realizuje obsah vzdělávacího oboru Český jazyk a literatura RVP ZV. Předmět má komplexní charakter, je však pro přehlednost rozdělen do 3 složek:

- komunikační a slohové výchovy
- jazykové výchovy
- literární výchovy

Hlavní roli ve výuce českého jazyka hraje komunikační dovednost. Je to prostředek, prostřednictvím něhož je žák hodnocen i v jiných předmětech a jímž si osvojuje nové poznatky. Proto je nutné tuto kompetenci neustále upevňovat a kultivovat. Jazyková složka upevňuje spisovnou výslovnost a psaní, podporuje tvorbu vlastních projevů, které respektují různorodost prostředí použití. Obohacuje slovní zásobu a učí pracovat s jazykovými příručkami. Literární výchova posiluje čtenářskou gramotnost, která je důležitá k získávání informací o světě a k rozvoji emocí a estetického vnímání světa v souvislosti s ostatními druhy umění. Konečným cílem je posílení kladného vztahu k mateřskému jazyku a kulturním tradicím, vlastní tvorbě a její prezentaci. Některá témata mohou být realizovaná v divadle, na koncertě, v knihovně či jiném prostředí.

Průřezová témata:

- **Osobnostní a sociální výchova** – rozvoj komunikace, poznávání a paměti
- **Výchova demokratického občana** – obhajoba názoru a respektování pravidel a norem
- **Mediální výchova** – teorie a realizace mluvených a psaných mediálních projevů
- **Multikulturní výchova** – komunikace, tolerance, seznámení s kulturními tradicemi jiných zemí
- **Environmentální výchova** – čítanková a mimočítanková četba s tematikou přírody a vztahů člověka k životnímu prostředí

Klíčové kompetence:

- **Kompetence k učení** – žák/yně - porozumí informacím a správně je formuluje, srozumitelně se vyjadřuje, dorozumívá se s ostatními lidmi, tvoří nové texty a mluvené projevy, buduje si všeobecný přehled v oblasti literatury
- **Kompetence komunikativní** – žák/yně - rozumí souvislému textu, vyjadřuje se výstižně a srozumitelně, reprodukuje i odborný text, vyhledává klíčová slova, shrne hlavní myšlenku písemně i ústně, dodržuje smluvená komunikační pravidla, respektuje pocity druhých, sděluje své názory
- **Kompetence sociální a personální** - žák/yně - spoluvytváří pravidla a snaží se je dodržovat, tvoří společný literární útvar, pracuje ve skupinách a ve dvojicích, podporuje ostatní členy skupiny
- **Kompetence občanské** - žák/yně - toleruje různé názory, nabízí a přijímá pomoc, napravuje svoje chyby v případě svého selhání
- **Kompetence pracovní** - žák/yně - plánuje si svoji práci, seznamuje se s různými pracovními postupy, hledá nejlepší možné postupy
- **Kompetence k řešení problému** - žák/yně - si uvědomuje problém, hledá a vybírá řešení, rozlišuje podstatné a nepodstatné informace, přemýšlí nad problémem

Vzdělávací oblast	Vzdělávací obor / předmět	Složka	Mezipředmětové vztahy Ročník	
Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk a literatura	Jazyková výchova		
Očekávané výstupy žáka	Rozpracované výstupy žáka	Učivo	Průřezová témata	Pozn.
<ul style="list-style-type: none"> seznamuje se s jazykovou normou, útvary českého jazyka a jazykovými příručkami 	<ul style="list-style-type: none"> dokáže rozlišit spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, se Slovníkem spisovné češtiny a s dalšími slovníky a příručkami 	<ul style="list-style-type: none"> Jazyk a jeho útvary Jazykověda a její složky Jazykové příručky 		1. AJ, NJ
<ul style="list-style-type: none"> osvojí si pravidla správné výslovnosti, intonace a přízvuků 	<ul style="list-style-type: none"> spisovně vyslovuje česká a běžně užívaná cizí slova, správně intonuje a používá slovní přízvuk ovládá základní pojmy hláskosloví 	<ul style="list-style-type: none"> Hláskosloví Spisovná výslovnost Slovní přízvuk Zvuková stránka věty 		1. AJ, NJ
<ul style="list-style-type: none"> v písemném projevu částečně zvládá pravopis lexikální, slovotvorný a morfologický osvojí si základní pravidla slovotvorby seznámí se s psaním předložek s/z 	<ul style="list-style-type: none"> v písemném projevu částečně zvládá pravopis lexikální, slovotvorný a morfologický a dokáže ho zdůvodnit dokáže provést slovotvorný rozbor a rozbor stavby slova odvozuje slova příbuzná ovládá psaní předložek s/z a psaní i/y po obojetných souhláskách 	<ul style="list-style-type: none"> Slovotvorný základ, přípona, předpona Slova příbuzná Stavba slova Střídání hlásek při odvozování Skupiny hlásek při odvozování Zdvojené souhlásky Skupiny bě-bje, vě-vje, pě, mě-mně Předpony s-/se-, z-/ze-, vz-/vze-; předložky s/se, z/ze; i/y po obojetných souhláskách 		1.
<ul style="list-style-type: none"> správně zařazuje slova ke slovním druhům, určuje jejich druhy a poznatky aplikuje v písemném projevu 	<ul style="list-style-type: none"> správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov rozlišuje základní významové vztahy gramatických jednotek ve větě a v souvětí v písemném projevu částečně zvládá pravopis lexikální, slovotvorný a morfologický ve větě jednoduché a 	<ul style="list-style-type: none"> Druhy slov Podstatná jména Druhy podstatných jmen Procvičování tvarů a pravopisu podstatných jmen podle vzorů Skloňování vlastních jmen osobních a místních 		1.

Vzdělávací oblast	Vzdělávací obor / předmět	Složka	Mezipředmětové vztahy Ročník	
Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk a literatura	Jazyková výchova		
Očekávané výstupy žáka	Rozpracované výstupy žáka	Učivo	Průřezová témata	Pozn.
	v méně složitých souvětích <ul style="list-style-type: none"> rozezná druhy podstatných a přídavných jmen, dokáže určit jejich vzory rozlišuje druhy zájmen, dokáže je správně skloňovat v ústním i písemném projevu určuje druhy číslovek rozezná složený a jednoduchý slovesný tvar 	<ul style="list-style-type: none"> Přídavná jména Druhy přídavných jmen Skloňování Stupňování Zájmena Druhy zájmen Skloňování zájmen já, ten, náš, on, ona, ono, můj, tvůj, svůj Číslovky Druhy číslovek Užívání a skloňování Slovesa 		
<ul style="list-style-type: none"> aplikuje základní zásady výstavby věty rozlišuje základní významové vztahy gramatických jednotek ve větě a v souvětí je schopen rozebrat jednoduché věty po stránce syntaktické 	<ul style="list-style-type: none"> rozezná větu jednoduchou a souvětí pozná jednotlivé větné členy ve větě jednoduché a vztahy mezi nimi v písemném projevu ovládá shodu přísudku s podmětem a správnou interpunkci přímé řeči 	<ul style="list-style-type: none"> Základní větné členy Shoda přísudku s podmětem Shoda přísudku s několikanásobným podmětem Rozvíjející větné členy Předmět Příslovečné určení Přívlastek Věta jednoduchá a souvětí Přímá řeč 		1.
<ul style="list-style-type: none"> správně třídí slovní druhy a druhy slov, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci rozlišuje slovesný rod činný a trpný 	<ul style="list-style-type: none"> správně zařazuje slova ke slovním druhům správně skloňuje podstatná jména označující části těla částečně zvládá skloňování a užívání vztažných zájmen u sloves rozezná rod činný a trpný 	<ul style="list-style-type: none"> Ohebné a neohebné slovní druhy Odchylné tvary některých podstatných jmen označujících části těla Skloňování a užívání vztažných zájmen 		2.

Vzdělávací oblast	Vzdělávací obor / předmět	Složka	Mezipředmětové vztahy Ročník	
Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk a literatura	Jazyková výchova		
Očekávané výstupy žáka	Rozpracované výstupy žáka	Učivo	Průřezová témata	Pozn.
		<ul style="list-style-type: none"> Slovesný rod činný a trpný 		
<ul style="list-style-type: none"> v písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slovotvorný a morfologický částečně ovládá psaní velkých písmen ve vlastních jménech 	<ul style="list-style-type: none"> rozlišuje jména obecná a vlastní částečně ovládá psaní velkých písmen vlastních názvů a jmen 	<ul style="list-style-type: none"> Psaní velkých písmen ve jménech vlastních Procvičování pravopisu 		2.
<ul style="list-style-type: none"> správně určuje druhy slov, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci určuje významy slov 	<ul style="list-style-type: none"> určuje věcné a přenesené významy slov pozná slovo jednoznačné a mnohoznačné rozezná rčení, pořekadlo, přísloví, sousloví dokáže vysvětlit významy některých obrazných pojmenování a umí je použít v jazykových projevech rozezná synonyma a homonyma rozumí běžným odborným názvům 	<ul style="list-style-type: none"> Slovo, věcný význam slov; sousloví a rčení Slova jednoznačná a mnohoznačná Synonyma Odborné názvy 		2. AJ, NJ
<ul style="list-style-type: none"> rozlišuje způsoby obohacování slovní zásoby 	<ul style="list-style-type: none"> u pojmenování dokáže určit, jakým způsobem vznikla v textu dokáže vyhledat slova historická, zastaralá, novotvary a slova přejatá některá slova přejatá dokáže nahradit českými výrazy 	<ul style="list-style-type: none"> Slovní zásoba a způsoby jejího obohacování 		2. AJ, NJ
<ul style="list-style-type: none"> rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a v souvětí v písemném projevu částečně zvládá pravopis syntaktický v méně složitých souvětích rozlišuje některé druhy vět v souvětí, vhodně je využívá při 	<ul style="list-style-type: none"> určuje druhy vět podle postoje mluvčího rozezná věty jednočlenné a dvojčlenné a větné ekvivalenty určuje základní a rozvíjející větné členy dokáže vyhledat a tvořit přístavek rozlišuje větu hlavní a vedlejší rozezná druhy vedlejších vět částečně ovládá psaní interpunkce 	<ul style="list-style-type: none"> Stavba větná Věty dvojčlenné a jednočlenné Větné ekvivalenty Větné členy Druhy vedlejších vět Souvětí podřadné 		2.

Vzdělávací oblast	Vzdělávací obor / předmět	Složka	Mezipředmětové vztahy Ročník	
Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk a literatura	Jazyková výchova		
Očekávané výstupy žáka	Rozpracované výstupy žáka	Učivo	Průřezová témata	Pozn.
dané komunikační situaci	v jednoduchých souvětích			
<ul style="list-style-type: none"> rozlišuje jednotlivé formy spisovné a nespisovné češtiny srovnává češtinu s jinými slovanskými jazyky 	<ul style="list-style-type: none"> rozlišuje spisovný jazyk, nářečí, obecnou češtinu, slang, argot dokáže správně zařadit češtinu mezi ostatní slovanské jazyky 	<ul style="list-style-type: none"> Útvary českého jazyka a jazyková kultura Čeština jako jeden ze slovanských jazyků 	VMEGS – objevujeme Evropu a svět, Jsme Evropané	3.
<ul style="list-style-type: none"> bezpečně rozezná způsoby obohacování slovní zásoby rozumí běžným přejatým slovům 	<ul style="list-style-type: none"> rozlišuje a příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov, rozpozná přenesená pojmenování, zvláště ve frazémeh rozumí běžným přejatým slovům a dokáže je používat v ústním i písemném projevu 	<ul style="list-style-type: none"> Slovní zásoba a tvoření slov Slova přejatá, jejich výslovnost a pravopis 		3.
<ul style="list-style-type: none"> správně vyslovuje, skloňuje a používá nejběžnější přejatá obecná jména a cizí vlastní jména u sloves určuje vid 	<ul style="list-style-type: none"> spisovně vyslovuje a tvoří správné tvary běžně užívaných cizích slov správně skloňuje a vyslovuje neznámější cizí jména rozezná slovesný vid dokonavý a nedokonavý, tvoří vidové dvojice samostatně používá jazykové příručky a slovníky 	<ul style="list-style-type: none"> Skloňování obecných jmen přejatých Skloňování cizích vlastních jmen Slovesný vid, slovesa dokonavá a nedokonavá 		3.
<ul style="list-style-type: none"> v písemném projevu zvládá pravopis syntaktický ve větě jednoduché a ve složitějších souvětích rozlišuje druhy vět v souvětí a vhodně je využívá při různých komunikačních situacích využívá svých znalostí o větě při tvorbě jazykových projevů 	<ul style="list-style-type: none"> rozezná souvětí podřadné a souřadné dokáže určit druhy vedlejších vět rozezná významové poměry mezi větami hlavními, několikanásobnými větnými členy a souřadně spojenými vedlejšími větami dokáže určit druhy spojovacích výrazů, ovládá psaní interpunkce v méně složitých souvětích 	<ul style="list-style-type: none"> Věta jednoduchá a souvětí Druhy vedlejších vět Souvětí podřadné a souřadné Významový poměr mezi souřadně spojenými větami hlavními Významové poměry mezi větnými členy a vedlejšími větami 		3.

Vzdělávací oblast	Vzdělávací obor / předmět	Složka	Mezipředmětové vztahy Ročník	
Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk a literatura	Jazyková výchova	Průřezová témata	Pozn.
Očekávané výstupy žáka	Rozpracované výstupy žáka	Učivo		
		<ul style="list-style-type: none"> • Spojovací výrazy v souvětí • Jazykové rozbory, složitější souvětí 		
<ul style="list-style-type: none"> • v písemném projevu ovládá pravopis lexikální, slovtvorný a morfologický 	<ul style="list-style-type: none"> • ovládá pravopis lexikální, morfologický a slovtvorný 	<ul style="list-style-type: none"> • Pravopis i/y v koncovkách • Skupiny bě/bje, pě, vě/vje, mě/mně • Předpony s-, z-, vz- a předložky 		3.
<ul style="list-style-type: none"> • rozezná formy spisovné a nespisovné češtiny • seznámí se s vývojem českého jazyka • rozeznává dílčí obory jazykovědy • osvojí si kulturu jazyka a řeči 	<ul style="list-style-type: none"> • rozlišuje spisovný a nespisovný jazyk • volí vhodné prostředky pro svůj komunikační záměr • osvojí si základní linii vývoje českého jazyka 	<ul style="list-style-type: none"> • Jazyky slovanské • Vývoj českého jazyka • Útvary českého jazyka • Projev mluvený a psaný 	VMEGS , Jsme Evropané MV – stavba mediálních sdělení	4.
<ul style="list-style-type: none"> • ovládá zásady spisovné výslovnosti, čte plynule, výrazně, s porozuměním obsahu textu 	<ul style="list-style-type: none"> • ovládá systém českých hlásek • přednáší, čte, recituje se správnou melodií, přízvuky, přiměřeným tempem 	<ul style="list-style-type: none"> • Zvuková stránka jazyka • Hlásky a hláskové skupiny • Přízvuk, větná melodie 		4.
<ul style="list-style-type: none"> • ovládá zásady stavby českých slov 	<ul style="list-style-type: none"> • zvládne pojmenovat a odlišit jednotlivé stavební části slova • ovládá pravopis související se stavbou slova a tvořením slov 	<ul style="list-style-type: none"> • Stavba slova a tvoření slov 		4.
<ul style="list-style-type: none"> • aktivně rozvíjí svoji slovní zásobu, rozpozná způsoby jejího obohacování a rozumí vztahům mezi slovy 	<ul style="list-style-type: none"> • rozezná slova nadřazená, podřazená, souřadná, sousloví • rozpozná způsoby obohacování slovní zásoby • rozezná synonyma, homonyma, antonyma • rozumí méně složitým odborným textům • správně používá a vyslovuje cizí slova 	<ul style="list-style-type: none"> • Slovo a sousloví • Věcné významy slov • Rozvoj slovní zásoby, jádro slovní zásoby • Synonyma, antonyma, homonyma • Odborné názvy, slova domácí, mezinárodní 		4. AJ
<ul style="list-style-type: none"> • správně určuje druhy slov, ovládá 	<ul style="list-style-type: none"> • správně třídí slovní druhy a druhy 	<ul style="list-style-type: none"> • Ohebné a neohebné slovní 		4.

Vzdělávací oblast	Vzdělávací obor / předmět	Složka	Mezipředmětové vztahy	
Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk a literatura	Jazyková výchova	Ročník	
Očekávané výstupy žáka	Rozpracované výstupy žáka	Učivo	Průřezová témata	Pozn.
jejich užití <ul style="list-style-type: none"> • pozná přechodníky 	podstatných jmen, přídavných jmen, zájmen a číslovek <ul style="list-style-type: none"> • tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci • v písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slovotvorný a morfologický • rozpozná v textu přechodníky • tvoří spisovné tvary sloves podle jednotlivých slovesných tříd • ovládá stupňování přídavných jmen a příslovčí • rozezná vlastní a nevlastní předložky a souřadící a podřadící spojky 	druhy <ul style="list-style-type: none"> • Přechodníky 		
<ul style="list-style-type: none"> • rozlišuje druhy vět • správně tvoří složitá souvětí • ovládá správný pořádek slov v české větě 	<ul style="list-style-type: none"> • bezpečně rozpozná druhy vět podle postoje mluvčího, rozliší věty jednočlenné, dvojčlenné a větné ekvivalenty • rozezná rozdíl mezi zápořem slovním a mluvnickým • rozezná přívlastek těsný a volný • rozlišuje věty hlavní a vedlejší, řídicí a závislé, druhy vedlejších vět a významových poměrů • správně tvoří složitá souvětí a používá interpunkci • rozumí členění výpovědi na východisko a jádro 	<ul style="list-style-type: none"> • Stavba věty a souvětí • Tvoření vět a souvětí • Řeč přímá a nepřímá • Samostatný větný člen, oslovení, vsuvka, věta neúplná • Pořádek slov v české větě 		4.
<ul style="list-style-type: none"> • bezpečně ovládá zásady českého pravopisu 	<ul style="list-style-type: none"> • aplikuje zásady českého pravopisu při tvorbě vlastního jazykového projevu • zvládá obecné zásady pro psaní velkých písmen u vlastních jmen a názvů 	<ul style="list-style-type: none"> • Pravopis lexikální, tvaroslovný, skladební • Vlastní jména 		4.

Vzdělávací oblast:	Vzdělávací obor / předmět	Složka	Mezipředmětové vztahy Ročník	
Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk a literatura	Literární výchova		
Očekávané výstupy	Rozpracované výstupy žáka	Učivo	Průřezová témata	Pozn.
<ul style="list-style-type: none"> rozlišuje základní literární druhy a formy porovnává je i jejich funkci uvede jejich výrazné představitele 	<ul style="list-style-type: none"> pracuje s texty na základní úrovni 	<ul style="list-style-type: none"> Charakteristika literárních druhů (lyrika, epika, drama) Literární formy (poezie, próza) 	OSV – prolíná celým studiem na nižším stupni - mezilidské vztahy, komunikace	1.
<ul style="list-style-type: none"> rozpoznává základní rysy vybraných lit. žánrů uvede osobnosti s nimi spojené charakterizuje ústní lidovou slovesnost tvoří vlastní literární text podle svých schopností a na základě osvojených znalostí základů lit. teorie tvoří výtvarný doprovod k textům dramatizuje texty 	<ul style="list-style-type: none"> jmenuje a v textu nalezne základní rysy vybraných lit. žánrů vytváří vlastní texty pokouší se o dramaturgii, výtvarný doprovod 	<ul style="list-style-type: none"> Charakteristika vybraných literárních žánrů a pojmů – lidová slovesnost, pořekadlo, rčení, anekdota, pranostika, říkadlo, pohádka, pověst, lidová píseň, mýtus 		1.
<ul style="list-style-type: none"> uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk lit. díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla 	<ul style="list-style-type: none"> rozlišuje hlavní a vedlejší dějové linie vyjadřuje se v ucelených větách formuluje vlastní myšlenky o textu 	<ul style="list-style-type: none"> Dobrodružná próza Fantastická literatura Próza s přírodní tematikou Próza s dětským referenčním hrdinou Cestopis 		1.
<ul style="list-style-type: none"> formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení 	<ul style="list-style-type: none"> vytváří si vlastní postoje k textům a jiným formám vyjádření 	<ul style="list-style-type: none"> Četba vhodných textů, Návštěva divadelních nebo filmových představení 		1.
<ul style="list-style-type: none"> rozpoznává základní rysy vybraných lit. žánrů, porovnává je i jejich funkci, uvede jejich výrazné představitele tvoří vlastní literární text podle svých schopností a na základě osvojených znalostí základů lit. teorie tvoří výtvarný doprovod k textům dramatizuje texty 	<ul style="list-style-type: none"> pracuje s texty na vyšší úrovni 	<ul style="list-style-type: none"> Charakteristika vybraných literárních žánrů a pojmů – legenda, kronika, deník, báje, pověst, pohádka umělá a původní, pohádková balada, bajka, apokryf, literární adaptace, satira Literatura umělecká a věcná 		2.

Vzdělávací oblast:	Vzdělávací obor / předmět	Složka	Mezipředmětové vztahy Ročník	
Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk a literatura	Literární výchova	Průřezová témata	Pozn.
Očekávané výstupy	Rozpracované výstupy žáka	Učivo		
<ul style="list-style-type: none"> rozlišuje literaturu hodnotnou a konzumní, svůj názor doloží argumenty, uceleně reprodukuje přečtený text jednoduše popisuje strukturu a jazyk lit. díla vlastními slovy interpretuje smysl díla 	<ul style="list-style-type: none"> rozdělá svůj čtenářský vkus, obhajuje své názory 	<ul style="list-style-type: none"> Sci-fi Příběhy se zvířecím hrdinou Próza s dětským referenčním hrdinou Satirická poezie 		3.
<ul style="list-style-type: none"> formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení porovnává různá ztvárnění téhož námětu v literárním, dramatickém i filmovém zpracování 	<ul style="list-style-type: none"> popisuje a zdůvodňuje své zážitky z četby, filmu, představení, srovnává, argumentuje 	<ul style="list-style-type: none"> Četba vhodných textů, Návštěvy divadelních nebo filmových představení 		3.
<ul style="list-style-type: none"> rozpoznává základní rysy vybraných lit. žánrů, uvádí jejich výrazné představitele tvoří vlastní literární text podle svých schopností a na základě osvojených znalostí základů lit. teorie dramaturgie texty 	<ul style="list-style-type: none"> orientuje se na širším poli literárních žánrů 	<ul style="list-style-type: none"> Charakteristika vybraných lit. žánrů a pojmů – legenda, epos, román, povídka, novela, báje, píseň, básnická povídka, balada lidová a umělá, romance, apokryf, parafráze, travestie, parodie 	VMEGS – Evropa a svět nás zajímá	3.
<ul style="list-style-type: none"> rozlišuje literaturu hodnotnou a konzumní, svůj názor doloží argumenty uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk lit. díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla uvádí zákl. lit. směry, jejich významné představitele v české i světové literatuře vztahující se k daným okruhům literatury vyhledává informace v různých typech katalogů, v knihovně i v dalších informačních zdrojích 	<ul style="list-style-type: none"> rozlišuje mezi literárními směry, chápe vztahy a rozdíly mezi nimi, pracuje s různými zdroji informací 	<ul style="list-style-type: none"> Hororová literatura Humoristická próza Próza s židovskou tematikou Fantasy, sci-fi 	MuV - multikulturalita	3.
<ul style="list-style-type: none"> formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení 	<ul style="list-style-type: none"> na vyšší úrovni popisuje a zdůvodňuje své zážitky z četby, filmu, představení, 	<ul style="list-style-type: none"> Četba vhodných textů, Návštěva divadelních nebo filmových představení 		3.

Vzdělávací oblast:	Vzdělávací obor / předmět	Složka	Mezipředmětové vztahy Ročník	
Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk a literatura	Literární výchova		
Očekávané výstupy	Rozpracované výstupy žáka	Učivo	Průřezová témata	Pozn.
<ul style="list-style-type: none"> • porovnává různá ztvárnění téhož námětu v literárním, dramatickém i filmovém zpracování 	<ul style="list-style-type: none"> • srovnává, argumentuje 			
<ul style="list-style-type: none"> • rozpoznává základní rysy vybraných lit. žánrů, porovnává je i jejich funkci, uvede jejich výrazné představitele, tvoří vlastní lit. text podle svých schopností a na základě osvojených znalostí základů lit. teorie, dramaturgie texty 	<ul style="list-style-type: none"> • orientuje se na širším poli lit. žánrů 	<ul style="list-style-type: none"> • Charakter. vybraných lit. žánrů a pojmů – sonet, komedie, tragédie, epigram, román, povídka, novela, romanetto, villonská balada, sociální balada, pásmo, romance, parafráze 		4.
<ul style="list-style-type: none"> • rozlišuje literaturu hodnotnou a konzumní, svůj názor doloží argumenty, uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk lit. díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla • uvádí zákl. lit. směry a jejich významné představitele v české i světové literatuře • vyhledává informace v různých typech katalogů, v knihovně i v dalších informačních zdrojích 	<ul style="list-style-type: none"> • rozlišuje mezi moderními a současnými literárními směry, chápe vztahy a rozdíly mezi nimi • pracuje s různými zdroji informací • zvyká si sledovat současnou literaturu 	<ul style="list-style-type: none"> • Avantgardní literatura • Literatura s válečnou tematikou • Antiutopická literatura • Humoristická próza 	VMEGS – Evropa a svět nás zajímá VMEGS – Jsme Evropané	4.
<ul style="list-style-type: none"> • formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení • porovnává různá ztvárnění téhož námětu v literárním, dramatickém i filmovém zpracování 	<ul style="list-style-type: none"> • sám si vybírá vhodnou četbu, • vyhledává filmová a divadelní představení, vyjadřuje se k jejich zpracování 	<ul style="list-style-type: none"> • Četba vhodných textů, • Návštěvy divadelních nebo filmových představení 		4.

Vzdělávací oblast	Vzdělávací obor / předmět	Složka	Mezipředmětové vztahy Ročník	
Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk a literatura	Komunikační a slohová výchova		
Očekávané výstupy žáka	Rozpracované výstupy žáka	Učivo	Průřezová témata	Pozn.
	<ul style="list-style-type: none"> odlišuje spisovný a nespisovný projev, vhodně využívá jazykové prostředky podle prostředí komunikace uvědomuje si nonverbální prostředky v řeči uplatňuje své názory a osobní postoje používá kultivovaně, výstižně jazykové prostředky vhodné pro danou komunikační situaci 	<ul style="list-style-type: none"> Mluvené projevy: Zásady dorozumívání, komunikační normy jednoduché mluvené žánry – vzkazy, omluva, telefonování Mluvní cvičení – realizované v průběhu 2. pololetí Vypravování (prostě sdělovací styl) 	OSV – osobnostní rozvoj schopností poznávání, psychohygienu, kreativita, mezilidské vztahy, komunikace, kooperace – morální rozvoj – hodnoty, postoje, praktická etika	1. OV, HV
<ul style="list-style-type: none"> dorozumívá se kultivovaně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci 	<ul style="list-style-type: none"> prakticky aplikuje zásady spisovného jazyka a administrativního stylu v jednoduchých žánrech 	<ul style="list-style-type: none"> Psané projevy: Jednoduché tiskopisy, vyplňování – složenka, podací lístek, objednávka – tiskopis Inzerát, oznámení, zpráva, sms, mail 	OSV – sociální rozvoj – mezilidské vztahy, komunikace, kooperace a kompetice	1. OV
<ul style="list-style-type: none"> používá kultivovaně, výstižně jazykové prostředky vhodné pro danou komunikační situaci. 	<ul style="list-style-type: none"> uspořádá informace s ohledem na jejich účel, využije svých znalostí o jazyce a stylu k vytvoření gramaticky a i věcně správnému textu 	<ul style="list-style-type: none"> Dopis Osobní dopis Blahopřání 	OSV – osobnostní rozvoj – rozvoj schopností poznávání, psychohygienu, kreativita sociální rozvoj – mezilidské vztahy, komunikace, kooperace a kompetice – morální rozvoj – hodnoty, postoje, praktická eti	1. OV
<ul style="list-style-type: none"> využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky a věcně správnému 	<ul style="list-style-type: none"> vytvoří pravopisně a věcně správný text, který plní svoji 	<ul style="list-style-type: none"> Popis – prostředky obecně, popis místnosti, postavy, 		1. F, CH,

Vzdělávací oblast	Vzdělávací obor / předmět	Složka	Mezipředmětové vztahy Ročník	
Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk a literatura	Komunikační a slohová výchova		
Očekávané výstupy žáka	Rozpracované výstupy žáka	Učivo	Průřezová témata	Pozn.
písemnému projevu a k tvořivé práci s textem i k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic	popisnou funkci, dle obsahu, rozsahu a prostředků odliší jednotlivé typy popisu a také je vytvoří	krajiny, pracovní postup		BI – popis pokusu
<ul style="list-style-type: none"> využívá poznatky o jazyce a stylu ke gramaticky a věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem i k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel, vytvoří koherentní text s dodržováním pravidel mezivětného navazování 	<ul style="list-style-type: none"> odlišuje spisovný a nespisovný projev, vhodně užívá spisovné jazykové prostředky, aplikuje poznatky z gramatiky učí se tvořit jednoduchý gramaticky správný písemný projev, s obsahovou, logickou i větnou návazností 	<ul style="list-style-type: none"> Vypravování v běžné komunikaci (styl prostě sdělovací) 	OSV – sociální rozvoj – mezilidské vztahy, komunikace, VMEGS – Evropa a svět nás zajímá MuV – lidské vztahy	1.
<ul style="list-style-type: none"> využívá základy studijního čtení, vyhledává klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu, vytvoří otázky a stručné poznámky 	<ul style="list-style-type: none"> zachytí nejdůležitější nebo nejzajímavější myšlenku v textu vyhledá klíčová slova, formuluje podstatu textu výstižně zpracuje jednoduchý odborný text a interpretuje písemnou formou osnovy a výtah, ústně formu jednoduchého referátu 	<ul style="list-style-type: none"> Práce s učebním textem: Osnova, výtah, výpisky 		1. všechny předměty
<ul style="list-style-type: none"> dorozumívá se kultivovaně, výstižně s jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci, odlišuje spisovný a nespisovný projev, odlišuje subjektivní a objektivní sdělení a komunikativní záměr partnera v hovoru odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru, zapojuje se do diskuse 	<ul style="list-style-type: none"> vhodně využívá jazykové prostředky podle prostředí komunikace uvědomuje si nonverbální prostředky mluvených projevů uplatňuje své názory a osobní postoje používá kultivovaně, výstižně jazykové prostředky vhodné pro danou komunikační situaci 	<ul style="list-style-type: none"> Mluvené projevy Komunikační normy Nonverbální komunikace Mluvní cvičení – realizované v průběhu celého roku, monolog Principy dialogu a monolog 	OSV – sociální rozvoj – mezilidské vztahy, komunikace	2.

Vzdělávací oblast	Vzdělávací obor / předmět	Složka	Mezipředmětové vztahy Ročník	
Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk a literatura	Komunikační a slohová výchova		
Očekávané výstupy žáka	Rozpracované výstupy žáka	Učivo	Průřezová témata	Pozn.
<ul style="list-style-type: none"> uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel, vytvoří koherentní text s dodržováním pravidel mezivětného navazování 	<ul style="list-style-type: none"> vytvoří pravopisně a věcně správný text, který plní svoji popisnou funkci, odlišuje subjektivní a objektivní sdělení, spisovnost a nespisovnost, prostě sdělovací a odborný popis 	<ul style="list-style-type: none"> Popis – statický, dynamický, popis postavy, předmětu, uměleckého díla Pracovní postup – s odbornými prvky 	MuV – kulturní diference, lidské vztahy, multikulturalita	2.
<ul style="list-style-type: none"> využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu 	<ul style="list-style-type: none"> učí se sebehodnocení, rozlišuje objektivní a subjektivní informaci a hodnocení rozliší životopis odborný a umělecký, postihne charakteristické rysy 	<ul style="list-style-type: none"> Charakteristika – přímá, nepřímá Dotazník, životopis 	OSV – Osobnostní rozvoj – sebepoznání, sebepojetí.	2.
<ul style="list-style-type: none"> využívá základy studijního čtení, vyhledává klíčová slova formuluje hlavní myšlenky textu, vytvoří otázky a stručné poznámky, výpisky, samostatně připraví a s oporou o text přednese referát 	<ul style="list-style-type: none"> přehledně a výstižně zpracovává text – hl. odborný, vyhledává klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky, vytvoří osnovu, výtah, ústně vysvětlí podstatu problematiky odborného textu 	<ul style="list-style-type: none"> Výtah 		2.
<ul style="list-style-type: none"> odlišuje v textu fakta od názorů a hodnocení, ověřuje fakta pomocí otázek, nebo porovnáváním s dostupnými informačními zdroji, rozlišuje subjektivní a objektivní sdělení 	<ul style="list-style-type: none"> kultivovaně, výstižně zformuluje souvislý projev – písemný, mluvený - s využitím prvků gradace, s jednodušší větnou stavbou využije poznatky o jazyce a stylu k realizaci gramaticky i věcně správného textu 	<ul style="list-style-type: none"> Vypravování (prostě sdělovací styl) 	OSV – sociální rozvoj – mezilidské vztahy, komunikace	2.
<ul style="list-style-type: none"> rozlišuje subjektivní a objektivní sdělení a komunikační záměr pisatele či partnera v hovoru odlišuje spisovný a nespisovný projev 	<ul style="list-style-type: none"> uvědomí si a zhodnotí správnost použití prostředků vzhledem k prostředí a funkci projevu obhájí svůj názor v jednoduchém, ale souvislém projevu s plynulou návazností vět 	<ul style="list-style-type: none"> Jazykové styly, slohotvorní činitele Mluvené projevy – mluvní cvičení v průběhu celého roku 	VDO – Občanská společnost a stát, principy demokracie	3.

Vzdělávací oblast	Vzdělávací obor / předmět	Složka	Mezipředmětové vztahy Ročník	
Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk a literatura	Komunikační a slohová výchova		
Očekávané výstupy žáka	Rozpracované výstupy žáka	Učivo	Průřezová témata	Pozn.
<ul style="list-style-type: none"> využívá základy studijního čtení – vyhledá klíčová slova, formuluje hl. myšlenku textu, vytvoří otázky a stručné poznámky, výpisky nebo výtah z přečteného textu, samostatně připraví a s oporou o text přednese referát 	<ul style="list-style-type: none"> zpracuje odborný text adekvátní věku formou výtahu, zachytí nejdůležitější myšlenku textu formou výpisku, použije osnovu k interpretaci hlavních myšlenek seznámí se s hlavními bibliografickými parametry, dokáže je náležitě interpretovat a vytvořit 	<ul style="list-style-type: none"> Výtah, výpisky, osnova, odborný text 		3.
<ul style="list-style-type: none"> odlišuje spisovný a nespisovný projev, vhodně užívá spisovný jazyk. prostředky, využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky a věcně správnému písemnému projevu a k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic 	<ul style="list-style-type: none"> využije teoretických znalostí ze slohu k rozboru uměleckého textu, či filmu, dokáže nalézt a pojmenovat vlastnosti hrdiny, dovednosti a zájmy, zaujmout postoj k postavě, odliší nepřímou a přímou charakteristiku 	<ul style="list-style-type: none"> Charakteristika literární postavy 	MuV – kulturní diference, lidské vztahy, multikulturalita	3.
<ul style="list-style-type: none"> využívá základy studijního čtení – vyhledá klíčová slova uspořádá informace v text s ohledem na jeho účel, vytvoří koherentní text s dodržováním pravidel mezivětného navazování 	<ul style="list-style-type: none"> zachytí nejdůležitější myšlenky textu – hl. odborného, přehledně zpracuje text, zachytí kompozici textu prostřednictvím osnovy, zformuluje hlavní myšlenku, vytvoří otázky k textu textu, samostatně připraví a s oporou přednese text 	<ul style="list-style-type: none"> Výklad 		3.
<ul style="list-style-type: none"> využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu k tvořivé práci s textem i k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic 	<ul style="list-style-type: none"> odliší subjektivní a objektivní sdělení, kultivovaně za použití základních teoretických informací interpretuje umělecký text a vytvoří nápodobou vlastní variantu 	<ul style="list-style-type: none"> Líčení – umělecký popis 		3.
<ul style="list-style-type: none"> uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel 	<ul style="list-style-type: none"> seznámí se s se základními teoretickými informacemi, vytvoří jednoduchý souvislý text, 	<ul style="list-style-type: none"> Úvaha, zamyšlení 	OSV – sociální rozvoj – mezilidské vztahy, komunikace	3.

Vzdělávací oblast	Vzdělávací obor / předmět	Složka	Mezipředmětové vztahy Ročník	
Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk a literatura	Komunikační a slohová výchova		
Očekávané výstupy žáka	Rozpracované výstupy žáka	Učivo	Průřezová témata	Pozn.
<ul style="list-style-type: none"> vytvoří koherentní text s dodržováním pravidel mezivětného navazování odlišuje spisovný a nespisovný projev, vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru, užívá vhodně verbálních prostředků i v improvizovaném projevu 	<ul style="list-style-type: none"> s logickým uspořádáním argumentů využije dovednosti a znalosti pravopisné, gramatické a syntaktické k tvorbě písemného projevu s ohledem na komunikační situaci 			
<ul style="list-style-type: none"> využívá základy studijního čtení, vyhledává klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu, vytvoří otázky a stručné poznámky 	<ul style="list-style-type: none"> zachytí hlavní myšlenky textu, zpracuje text – přehledně formou osnovy, výtahu, samostatně připraví a přednese referát o obsahu textu s písemnou oporou 	<ul style="list-style-type: none"> Výklad Osnova 		4.
<ul style="list-style-type: none"> využívá poznatky o jazyce a stylu ke gramaticky a věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem i k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic 	<ul style="list-style-type: none"> Odlišuje spisovný a nespisovný jazyk, využije slohově zabarvená slova a ustálená spojení, přenesený význam, vyjádří osobní vztah k předmětu popisu 	<ul style="list-style-type: none"> Popis pracovního postupu Popis uměleckého díla Subjektivně zabarvený popis 		4.
<ul style="list-style-type: none"> využívá poznatky o jazyce a stylu ke gramaticky a věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem i k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic 	<ul style="list-style-type: none"> najde a pojmenuje vlastnosti v nepřímé charakteristice, odliší zájmy a povahové rysy, vytvoří jednoduchou osobní charakteristiku kamaráda uvědomí si odlišnosti a shody mezi lidmi, zaujme postoj k jinakosti 	<ul style="list-style-type: none"> Charakteristika osoby 	OSV – rozvoj schopností poznávání	4.
<ul style="list-style-type: none"> používá kultivovaně, výstižně jazykové prostředky vhodné pro danou komunikační situaci 	<ul style="list-style-type: none"> odliší nespisovnost a spisovnost v projevu, použije jazykové prvky s ohledem na funkci a prostředí odliší prostředky různých žánrů 	<ul style="list-style-type: none"> Vypravování – prostě sdělovací Vypravování umělecké 	OSV – sociální rozvoj – mezilidské vztahy, komunikace	4.
<ul style="list-style-type: none"> dorozumívá se kultivovaně, výstižně jazykovými prostředky vhodnými pro 	<ul style="list-style-type: none"> využije vhodné jazykové prostředky v mluveném i psaném 	<ul style="list-style-type: none"> Úvaha 	OSV – sociální rozvoj – mezilidské vztahy,	4.

Vzdělávací oblast	Vzdělávací obor / předmět	Složka	Mezipředmětové vztahy Ročník	
Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk a literatura	Komunikační a slohová výchova		
Očekávané výstupy žáka	Rozpracované výstupy žáka	Učivo	Průřezová témata	Pozn.
<p>danou komunikační situaci</p> <ul style="list-style-type: none"> odlišuje spisovný a nespisovný projev, odlišuje subjektivní a objektivní sdělení a komunikativní záměr partnera v hovoru 	<p>projevu</p> <ul style="list-style-type: none"> při argumentaci využije jednoduché příčinné a časové souvislosti, uvědomuje si rozdíly v jejich použití uplatňuje své názory 		komunikace	
<ul style="list-style-type: none"> dorozumívá se kultivovaně, výstižně jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci odlišuje spisovný a nespisovný projev, odlišuje subjektivní a objektivní sdělení a komunikativní záměr partnera v hovoru v mluveném projevu připraveném i improvizovaném vhodně užívá verbálních, neverbálních i paralingválních prostředků řeči zapojuje se do diskuse, řídí ji a užívá zásad komunikace a pravidel dialogu 	<ul style="list-style-type: none"> využívá vhodné jazykové a mimojazykové prostředky v mluveném i psaném projevu, při argumentaci využije jednoduché příčinné a časové souvislosti, uvědomuje si rozdíly v jejich použití uplatňuje své názory, obhájí jednoduchou tezi, respektuje zásady komunikace a především dialogu 	<ul style="list-style-type: none"> Proslov Diskuse Improvizovaná mluvní cvičení 	VDO – Občanská společnost, Forma participace	4.
<ul style="list-style-type: none"> pozná manipulativní komunikaci v masmédiích a zaujímá k ní kritický postoj 	<ul style="list-style-type: none"> zpracuje jednoduché útvary rozliší prvky objektivnosti a subjektivnosti v textu dle vlastních možností vytvoří vlastní texty s charakteristickými rysy uvědomí si nebezpečí manipulace v médiích 	<ul style="list-style-type: none"> Útvary publicistického stylu, zpráva, oznámení, článek, fejeton 	MV – kritické čtení a vnímání mediálních sdělení interpretace vztahu mediálního sdělení a reality stavba mediálních sdělení – tvorba mediálního sdělení	4.

